

Соломаха І.В., к.е.н., доцент

Волот О.І., к.е.н., доцент

Чернігівський національний технологічний університет, Україна

ЗАВДАННЯ ІНСТИТУЦІЇ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ЩОДО РОЗВИТКУ ФЛОРИСТИЧНОГО РИНКУ В УКРАЇНІ

Ринок продукції квітникарства на макрорівні утворює суттєвий сегмент ВВП. Водночас у зв'язку з недовиробництвом зрізаних квітів, горщикової продукції та посадкового матеріалу значна їх частина заміщується імпортною продукцією, що призводить до відтоку вітчизняного капіталу, створює жорсткі конкурентні умови для національних виробників. Недосконалість інструментів державного регулювання, відсутність достовірної статистичної інформації для аналізу і прогнозування та значна тінізація негативно впливають та здержують його розвиток.

Головною метою цієї роботи є дослідження впливу інституції державного управління на функціонування та прискорений розвиток флористичного ринку.

Розвиток флористичного ринку об'єктивно викликав потребу в інтенсивному розвитку інституцій та заміні старих механізмів низькоефективного господарювання в аграрному секторі. Генезис наукових досліджень було покладено в основу класифікації інституцій флористичної галузі, яка представлена на рисунку 1. Погоджуємося з думкою О.Г. Шпикуляк, що першочергового удосконалення потребують такі інститути, як власність, регулювання ринку та підтримка виробників, організація та розміщення виробництва, договірні відносини, ціноутворення й інфраструктура, землеволодіння та землекористування [1].

Важливого значення для становлення і подальшого прискореного розвитку флористичного ринку набувають *інститути державного регулювання*, а саме державні органи, які уповноважені регулювати нормативно-правові акти, економічні процеси та економічні системи флористичного ринку.

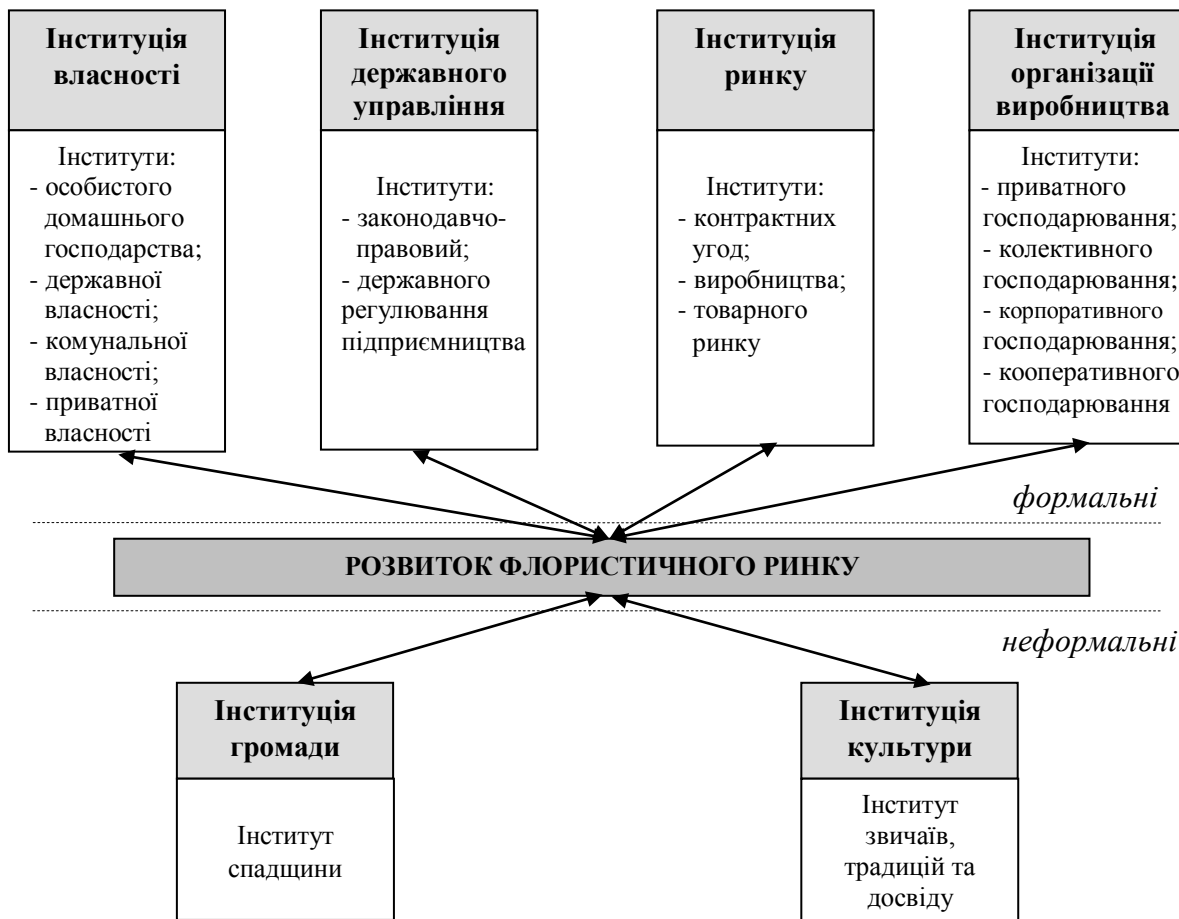

Рис. 1. Структура інституцій флористичного ринку

Головним завданням ринку повинно стати самозабезпечення країни продукцією квітникарства та декоративного садівництва (за винятком екзотичної продукції) з поступовим посиленням вимог до її безпеки для людини і захисту навколишнього природного середовища. А враховуючи, що держави СНГ, які імпортують до 70-80 % квітів, виявляють зацікавленість в українській квітковій продукції, саме цей ринок може в майбутньому стати не лише імпортозаміщенням, а й експортно-орієнтованим за умови належної дієвої державної програми розвитку галузі, обґрунтованої державної політики, розвитку інтеграційних та кооперативних зв'язків. Особливого значення набуває ефективна і гнучка політика держави з метою захисту вітчизняних виробників від недобросовісної конкуренції. Основними функціями державного регулювання флористичного ринку є:

- правове забезпечення флористичного ринку
- захист вітчизняного виробника продукції квітникарства
- забезпечення справедливого оподаткування підприємств ринку

- стимулювання розвитку ресурсо- та енергозберігаючих технологій
- регулювання зовнішньоекономічних відносин на флористичному ринку
- формування інститутів державного регулювання ринку
- захист інтересів споживача, товаровиробника і держави
- підтримка підприємництва, стимулювання конкуренції на ринку
- кредитно-грошове регулювання, контроль за грошовим обігом

Управління флористичним ринком здійснюється через систему державних органів, недержавних органів та самих суб'єктів цього ринку.

До державних органів регулювання флористичного ринку належать Верховна Рада України, Кабінет міністрів України, Національний банк України, Міністерство аграрної політики та продовольства України, Державна фіскальна служба України, Державна служба з карантину рослин України, Державна служба з охорони прав на сорти рослин тощо.

До недержавних органів управління флористичної галузі відносяться квіткові і валютні біржі, торговельні палати, Всеукраїнська громадська організація «Український союз промисловців і підприємців» (УСПП), Всеукраїнська організація «Союз українських квіткарів», Всеукраїнська спілка виробників садивного матеріалу та інші, основною метою яких є сприяння розвитку квітового бізнесу, задоволення і захист законних інтересів вітчизняних виробників у галузі декоративного садівництва.

Враховуючи, що головним завданням державного регулювання флористичного ринку в Україні є підтримка національного виробника, в сучасних умовах це може бути преференційна політика спрямована на модернізацію виробництва та підвищення конкурентоспроможності продукції квітництва. Держава повинна забезпечити кожному суб'єкту прозорі «правила гри» на ринку, стабільну ринкову кон'юнктуру, захист внутрішнього ринку продукції квітництва від іноземної експансії для підвищення конкурентоспроможності вітчизняних виробників.

Сучасна державна підтримка квітництва й декоративного садівництва в Україні не значна. Проте саме ці галузі аграрного виробництва

потребують великих капіталовкладень, а їх окупність вимагає тривалого часу, оскільки пов'язана з біологічним походженням виробничих засобів. Виходячи з вищезазначеного, найважливіші завдання інституції державного управління флористичним ринком представлені на рисунку 2.

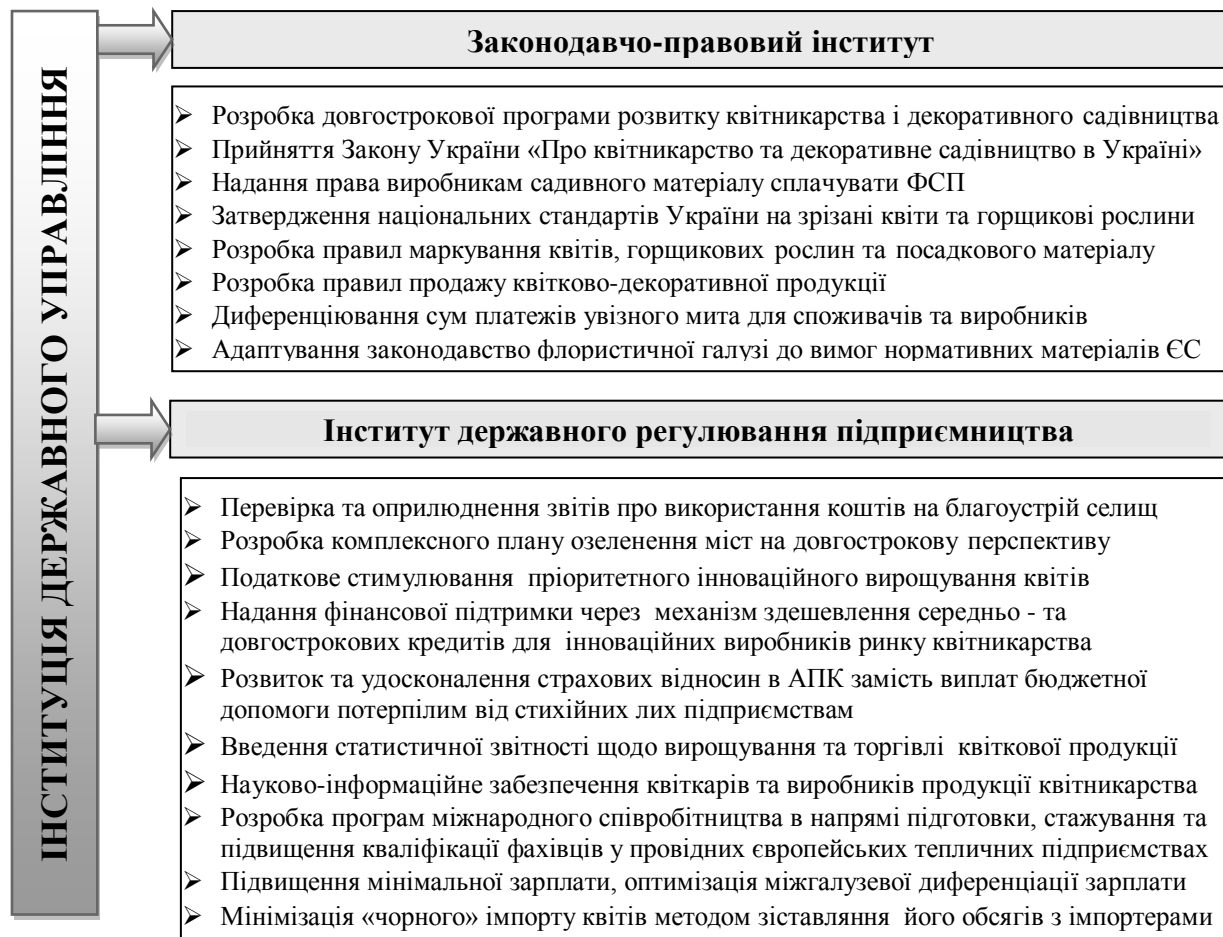

Рис. 2. Завдання інституції державного управління щодо прискореного розвитку флористичного ринку

Закордонна практика і вітчизняний досвід ринкових перетворень у в галузі квітництва дозволяють зробити висновок, що виконання зазначених завдань дозволить забезпечити споживачів вітчизняною продукцією з високими стандартами якості, витримує жорстку конкуренцію в ринкових умовах і створить основу для стійкого зростання вітчизняного виробництва.

Література

1. Шпикуляк О.Г. Інституціональне забезпечення розвитку та регулювання аграрного ринку: аналітична оцінка / О.Г. Шпикуляк // Економіка АПК. – 2010. – №14. – С. 150-157.